

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

6 päivänä helmikuuta 2003 *

Asiassa C-185/01,

jonka Bundesfinanzhof (Saksa) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Auto Lease Holland BV

vastaan

Bundesamt für Finanzen

ennakkoratkaisun jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1) tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Wathelet sekä tuomarit C. W. A. Timmermans, P. Jann, S. von Bahr ja A. Rosas (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Saksan hallitus, asiamiehinään W.-D. Plessing ja M. Lumma,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään E. Traversa ja K. Gross,
avustajanaan Rechtsanwalt A. Böhlke,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 19.9.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Bundesfinanzhof on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 22.2.2001 tekemällään välipäätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 30.4.2001, EY 234 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes arvonlisäverodirektiivi) tulkinnasta.

- 2 Tämä kysymys on esitetty Auto Lease Holland BV:n (jäljempänä Auto Lease) ja Bundesamt für Finanzenin (liittovaltion veroviranomainen, jäljempänä Bundesamt) välisessä riita-asiassa, jossa on kyse siitä, onko Auto Leasella oikeus sen arvonlisäveron palautukseen, jonka se on maksanut polttoaineesta, jonka saksalaiset yritykset ovat toimittaneet leasingajoneuvojen vuokralleottajille sen nimissä ja lukuun.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

- 3 Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 2 artiklan 1 kohdan mukaan arvonlisävero on kannettava ”verovelvollisen tässä ominaisuudessaan maan alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta ja palvelujen suorituksesta”.

- 4 Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 5 artiklan 1 kohdan mukaan ”tavaroiden luovutuksella’ tarkoitetaan aineellisen omaisuuden omistajalle kuuluvan määräämisvallan siirtoa”. Tämän saman direktiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaan ”palvelujen suorituksella’ tarkoitetaan liiketoimintaa, joka ei ole 5 artiklassa tarkoitettu tavaran luovutus”.
- 5 Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 8 ja 9 artikla koskee verollisten liiketoimien suorituspaikkaa. Tavaroiden luovutusta koskevan 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, että jos tavaraa ei lähetetä tai kuljeteta, tavaroiden luovutuspaikkana on pidettävä paikkaa, jossa tavara on luovutushetkellä. Direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa, joka koskee palvelujen suoritusta, säädetään, että palvelujen suorituspaikkana on pidettävä paikkaa, jossa suorittajalla on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta palvelu suoritetaan.
- 6 Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 11 artiklan A kohdan 1 alakohdan a alakohdan mukaan maan alueella suoritettavien muiden kuin b, c ja d alakohdassa tarkoitettujen tavaroiden luovutusten tai palvelujen suoritusten veron peruste on ”kaikki se, mikä muodostaa luovuttajan tai suorittajan näistä liiketoimista ostajalta, vastaanottajalta tai kolmannelta saaman tai saatavan vastikkeen — — ”.
- 7 Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 17 artiklan, jonka otsikko on ”Vähennys-oikeuden syntyminen ja laajuus”, 2 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Jos tavarat ja palvelut käytetään verovelvollisen arvonlisäverollisiin liiketoimiin, verovelvollisella on oikeus vähentää siitä verosta, jonka maksamiseen hän on velvollinen:

- a) arvonlisävero, joka on maksettava tai maksettu tavaroista tai palveluista, jotka verovelvolliselle on luovuttanut taikka suorittanut tai luovuttaa taikka suorittaa toinen verovelvollinen;

— — .

3. Jäsenvaltioiden on myös myönnettävä jokaiselle verovelvolliselle 2 kohdassa tarkoitettu arvonlisäveron vähennys tai palautus, jos tavarat tai palvelut käytetään seuraaviin tarkoituksiin:

- a) sellaisiin verovelvollisen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun taloudelliseen toimintaan liittyviin liiketoimiin, jotka suoritetaan ulkomailla ja jotka olisivat oikeuttaneet vähennykseen, jos ne olisi suoritettu maan alueella;

— — .”

- 8 Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 17 artiklan 3 kohdassa säädetyn veron palautuksen soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt on vahvistettu jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — maan alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille suoritettavaa arvonlisäveron palautusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt — 6 päivänä joulukuuta 1979 annetussa kahdeksannessa neuvoston direktiivissä 79/1072/ETY (EYVL L 331, s. 11). Tämän direktiivin mukaan jokainen jäsenvaltioon sijoittautunut verovelvollinen, joka on maksanut arvonlisäveron palveluista tai tavaroista, jotka verovelvolliselle on suoritettu tai luovutettu toisessa jäsenvaltiossa, voi vaatia tätä toista jäsenvaltiota palauttamaan tämän arvonlisäveron sillä edellytyksellä, että verovelvollinen ei ole suorittanut kyseisen maan alueella suoritetuksi katsottavaa tavaroiden luovutusta tai palvelua.

Kansallinen lainsäädäntö

- 9 Pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikana sovellettavana ollut kansallinen lainsäädäntö on vuoden 1980 Umsatzsteuergesetz (liikevaihtoverolaki) ja myös vuoden 1980 Umsatzsteuer-Durchführungsverordnung (liikevaihtoverolain täytäntöönpanoasetus). Viimeksi mainitussa määritellään maan alueelle sijoittautumattomille verovelvollisille suoritettavaa arvonlisäveron palautusta koskeva menettely.

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymys

- 10 Auto Lease on leasingyhtiö, jonka kotipaikka on Alankomaissa ja joka antaa asiakkaidensa käyttöön ajoneuvoja. Vuokralleottaja maksaa ajoneuvon käyttöön saamisesta Auto Leaselle leasingsopimuksessa sovitun kuukausimaksun.
- 11 Lisäksi Auto Lease tarjoaa leasingajoneuvon vuokralleottajalle mahdollisuuden tehdä sen kanssa polttoaineen hallinnointia koskevan sopimuksen. Sopimuksen avulla vuokralleottaja voi tankata ajoneuvoon polttoainetta ja ostaa säännöllisesti öljytuotteita Auto Leasen nimissä ja lukuun. Vuokralleottaja saa tätä varten ”ALH-Pass”-nimisen asiakirjan ja polttoaineluottokortin, jonka myöntää saksalainen luottokorttiyhtiö DKV. Tässä kortissa DKV:n asiakkaaksi mainitaan Auto Lease. DKV laskuttaa Auto Leasea säännöllisesti ja ilmoittaa sille ajoneuvokohtaisesti eri polttoaineen luovutukset.

- 12 Leasingajoneuvon vuokralleottaja maksaa Auto Leaselle joka kuukausi ennakoon kahdestoistaosan todennäköisistä vuosittaisista polttoainekustannuksista. Todellisesta kulutuksesta laskutetaan vuoden lopussa. Vuokralleottajan maksettavaksi tulee lisäksi polttoaineen hallinnoinnista maksettava palkkio.

- 13 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että Auto Lease maksaa Alankomaihin arvonlisäveroa kaikista leasingpalveluista ”polttoainekustannukset mukaan lukien”.

- 14 Siltä osin kuin polttoainekustannukset syntyvät saksalaisten yritysten suorittamista tavarantoimituksista, Auto Lease vaatii sen arvonlisäveron palauttamista, jonka Saksan viranomaiset kantoivat vuosina 1989—1993 luovutetusta polttoaineesta.

- 15 Vuosien 1989—1991 osalta Bundesamt myöntyi tähän vaatimukseen mutta muutti tämän jälkeen näiden vuosien osalta tehtyjä päätöksiä vahvistamalla palautusten määräksi 0 Saksan markkaa (DEM) ja vaatimalla aiemmin palautettuja summia maksettaviksi takaisin. Vuosia 1992 ja 1993 koskevat palauttamisvaatimukset Bundesamt hylkäsi heti. Sen mukaan ostohintaan liittyvää arvonlisäveroa ei maksanut Auto Lease vaan kyseinen leasingajoneuvon vuokralleottaja.

- 16 Auto Leasen näistä päätöksistä tekemät oikaisuvaatimukset ja Finanzgericht Kölnissä (Saksa) nostama kanne hylättiin.

- 17 Auto Lease valitti tästä Finanzgericht Kölnin päätöksestä Bundesfinanzhofiin. Bundesfinanzhof kumosi tämän päätöksen ja palautti asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen. Bundesfinanzhofin mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei olisi pitänyt jättää avoimeksi kysymystä siitä, luovutivatko öljy-yhtiöt polttoaineen suoraan leasingajoneuvon vuokralleottajalle vai ensin Auto Leaselle. Viimeksi mainitussa tilanteessa on nimittäin epäselvää, onko Auto Lease luovuttanut polttoaineen edelleen leasingajoneuvon vuokralleottajalle sen maan alueella, jossa polttoaine on ostettu, vai onko Auto Lease suorittanut yhden yhtenäisen Alankomaissa verotettavan palvelun, johon kuuluu myös polttoaineen hallinnointi. Bundesfinanzhofin mukaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle voidaan esittää ennakkoratkaisukysymys vasta sen jälkeen kun tosiseikasto on selvitetty riittävän tarkasti.
- 18 Sen jälkeen kun asia oli palautettu Finanzgericht Kölniin, se katsoi, että öljy-yhtiöt eivät ole luovuttaneet polttoainetta Auto Leaselle. Kyseisen tuomioistuimen mukaan asianlaita on pikemminkin siten, että öljy-yhtiöt ovat luovuttaneet polttoaineen leasingajoneuvojen vuokralleottajille sen jäsenvaltion alueella, jossa arvonlisävero on kannettu. Näin ollen vaatimukset hylättiin.
- 19 Auto Lease on tehnyt tästä päätöksestä Revision-valituksen Bundesfinanzhofiin. Se vaatii, että tämä päätös kumotaan ja että se säilyttää oikeuden sille alun perin myönnettyyn arvonlisäveropalautukseen. Lisäksi Auto Lease vaatii, että Bundesamt veloitetaan vahvistamaan ostohintaan liittyvän arvonlisäveron palautusten määrä samalle tasolle, kuin mitä se vaati vuosien 1992 ja 1993 osalta.
- 20 Koska Bundesfinanzhof katsoi, että sen käsiteltävänä olevassa riita-asiassa tarvitaan kuudennen arvonlisäverodirektiivin tulkintaa, se on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Jos leasing-järjestelyn mukaisesti vuokralleottaja täyttää vuokratun ajoneuvon polttoainesäiliön huoltoasemilla vuokralleantajan nimissä ja lukuun, onko tässä

tilanteessa kyse siitä, että vuokralleantaja luovuttaa polttoaineen vuokralleottajalle, ja onko näin ollen tätä luovutusta verotettava direktiivin 77/388/ETY 8 artiklan 1 kohdan b alakohdassa mainitussa luovutuspaikassa vai sisältyykö tällainen 'edelleenluovutus' direktiivin 77/388/ETY 9 artiklan mukaisesti verotettavaan vuokralleantajan palveluun?"

Ennakkoratkaisukysymys

- 21 Ennakkoratkaisukysymyksellään kansallinen tuomioistuin tiedustelee, voiko Auto Lease saada takaisin sen arvonnäköveron, jonka se on maksanut polttoaineesta, jonka leasingajoneuvojen vuokralleottajat ovat ostaneet Saksassa täyttäkseen leasingajoneuvon polttoainesäiliön.
- 22 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 18—22 kohdassa aivan oikein todennut, Bundesfinanzhofin ennakkoratkaisupyyntö nostaa esiin kaksi kysymystä.
- 23 Ensimmäinen kysymys koskee kuudennen arvonnäköverodirektiivin 5 artiklan tulkintaa. Kysymyksellä tiedustellaan, luovuttaako kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan asian olosuhteissa leasingajoneuvon vuokralleantaja polttoaineen leasingajoneuvon vuokralleottajalle, kun vuokralleottaja täyttää leasingajoneuvon polttoainesäiliön huoltoasemalla. Tämän kysymyksen takia on kuitenkin ensin pohdittava, ovatko öljy-yhtiöt luovuttaneet polttoaineen ensin Auto Leaselle vai ovatko ne luovuttaneet polttoaineen suoraan leasingajoneuvon

vuokralleottajalle. Jos öljy-yhtiöt ovat luovuttaneet polttoaineen suoraan leasingajoneuvon vuokralleottajalle eivätkä Auto Leaselle, ei ole tarpeen ratkaista sitä kysymystä, miten on oikeudellisesti luonnehdittava mahdollista Auto Leasen leasingajoneuvon vuokralleottajalle suorittamaa edelleenluovutusta.

- 24 Toista kysymystä tarkastellaan vain siinä tapauksessa, että öljy-yhtiöiden katsotaan luovuttaneen polttoaineen Auto Leaselle. Siinä tapauksessa on määritettävä, onko Auto Leasen leasingajoneuvon vuokralleottajalle tekemä edelleenluovutus itsenäinen luovutus, jota on verotettava siinä paikassa, jossa polttoaine oli luovutushetkellä (eli Saksassa), vai kuuluuko se leasingpalveluun, jota on verotettava siinä paikassa, jossa on leasingajoneuvon vuokralleottajan kotipaikka (eli Alankomaissa).

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

- 25 Saksan hallitus ja komissio katsovat, että kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan asian olosuhteissa öljy-yhtiöt luovuttivat polttoaineen pelkästään leasingajoneuvojen vuokralleottajille.
- 26 Saksan hallitus toteaa, että kuudennen arvonlisäverodirektiivin 5 artiklan 1 kohdan mukaan aineellisen omaisuuden omistajalle kuuluvan määräämisvallan siirto muodostaa "tavaroiden luovutuksen". Sen mukaan yhteisöjen tuomioistuin on selventänyt kyseistä käsitettä muun muassa asiassa C-320/88, Shipping and Forwarding Enterprise Safe, 8.2.1990 antamassaan tuomiossa (Kok. 1990,

s. I-285, Kok. Ep. X, s. 311), jonka mukaan merkityksellinen on taloudellinen siirto, ei oikeudellinen. Saksan hallitus katsoo kuitenkin, ettei voida sulkea pois sitä, että jokin muu henkilö kuin ostaja, kuten nyt käsiteltävänä olevassa asiassa leasingajoneuvon vuokralleantaja, voi olla polttoaineen luovutuksen vastaanottaja. Kun otetaan huomioon kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan asian olosuhteet, Saksan hallituksen mukaan mikään ei viittaa siihen, että asianlaita olisi näin.

- 27 Komissio sulkee ensin pois mahdollisuuden soveltaa asiassa 165/86, Intiem, 8.3.1988 annettuun tuomioon (Kok. 1988, s. 1471) perustuvaa oikeuskäytäntöä, johon ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin on vedonnut. Komissio katsoo, että kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan oikeudenkäyntiasian olosuhteet ovat erilaiset kuin asiassa Intiem, jossa edellä mainittu tuomio annettiin. Asiassa Intiem työntekijät täyttivät omien ajoneuvojensa polttoainesäiliöitä työnantajan laskuun käyttäessään ajoneuvojaan ammatin harjoittamisen yhteydessä. Kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan oikeudenkäyntiasian yhteydessä leasingajoneuvojen vuokralleottajat eivät ole Auto Leasen työntekijöitä ja käyttävät polttoainetta omiin tarpeisiinsa.
- 28 Komissio katsoo, että luovutukset tapahtuivat vain näennäisesti Auto Leasen laskuun. Leasingajoneuvojen vuokralleottajien Auto Leaselle maksamat kuukausierät olivat komission mukaan vain ennakkomaksu. Komission mukaan ratkaiseva seikka on vuoden lopussa kartoitettava todellinen kulutus, joka vuokralleottajien on maksettava. Näin ollen leasingajoneuvojen vuokralleottajat vastasivat polttoaineen luovutuksen kustannuksista kokonaan. Komission mukaan Auto Lease toimi vuokralleottajiin nähden luotonantajana ja sai erityisen korvauksen näistä palveluistaan.
- 29 Täten Saksan hallitus ja komissio päättävät, että ajoneuvojen polttoainesäiliön täyttäminen muodostaa polttoaineen suoran luovutuksen öljy-yhtiöiltä leasingajoneuvojen vuokralleottajille, mikä merkitsee sitä, että Bundesfinanzhofin esittämä kysymys ei ole asiaankuuluva.

- 30 Saksan hallitus ja komissio tarkastelevat vain toissijaisesti kysymystä siitä, onko polttoaineen luovutus sellainen edelleenluovutus, joka on osa yhtä yhtenäistä leasingpalvelua, vai onko se sellainen edelleenluovutus, joka on leasingsopimuksesta johtuvaan palveluun nähden itsenäinen pääsuoritus. Ne katsovat, että kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan oikeudenkäyntiasian tosiseikat osoittavat, kun niitä tarkastellaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön valossa, että kyseessä on kaksi erillistä suoritusta: toisaalta leasingpalvelu ja toisaalta polttoaineen luovutus. Tässä tapauksessa polttoaineen edelleenluovutus leasingajoneuvojen vuokralleottajille on siis pääsuoritus, jonka suorituspaikka on määriteltävä kuudennen arvonlisäverodirektiivin 8 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

- 31 On muistutettava, että kuudennen arvonlisäverodirektiivin 5 artiklan 1 kohdan mukaan ”tavaroiden luovutuksella” tarkoitetaan aineellisen omaisuuden omistajalle kuuluvan määräämävallan siirtoa”.
- 32 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut edellä mainitussa asiassa Shipping and Forwarding Enterprise Safe annetun tuomion 7 ja 8 kohdassa, tämän säännöksen sanamuodosta ilmenee, että tavaroiden luovutuksen käsitteellä ei tarkoiteta omistusoikeuden siirtoa sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetyissä muodoissa, vaan siihen sisältyy kaikki yhden osapuolen toteuttamat aineellisen omaisuuden siirtotoimenpiteet, joilla toinen osapuoli oikeutetaan tosiasiallisesti määräämään kyseisestä omaisuudesta niin kuin tämä olisi sen omistaja. Kuudennen arvonlisäverodirektiivin tarkoitus voisi vaarantua, jos tavaroiden luovutuksen, joka on yksi kolmesta verollisesta liiketoimesta, toteutumisen edellytykset vaihtelisivat jäsenvaltiosta toiseen, kuten on asia siviilioikeudellisten omistusoikeuden luovutusta koskevien edellytysten osalta.

- 33 Jotta esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen voidaan antaa vastaus, on näin ollen tutkittava, kenelle, leasingajoneuvon vuokralleantajalle vai vuokralleottajalle, kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevassa oikeudenkäyntiasiassa öljy-yhtiöt siirsivät tämän polttoaineen omistajalle kuuluvan määräämisvallan.
- 34 On selvää, että leasingajoneuvon vuokralleottajalla on valta määrätä polttoaineesta niin kuin hän olisi tämän tavaran omistaja. Vuokralleottaja saa polttoaineen suoraan huoltoasemalta, eikä Auto Leasella ole missään vaiheessa valtaa päättää siitä, miten polttoainetta on käytettävä ja mihin tarkoitukseen tämä käyttäminen tapahtuu.
- 35 Väitettä, jonka mukaan polttoaine on katsottava toimitetuksi Auto Leaselle, koska leasingajoneuvon vuokralleottaja ostaa polttoaineen Auto Leasen nimissä ja lukuun ja koska Auto Lease maksaa tavaran hinnan, ei voida hyväksyä. Kuten komissio on aivan oikein katsonut, toimitukset on tehty Auto Leaselle vain näennäisesti. Toisaalta sille suoritettavat kuukausimaksut ovat pelkkä ennakkomaksu. Toisaalta vuoden lopussa kartoitetun todellisen kulutuksen maksaa leasingajoneuvon vuokralleottaja, joka näin ollen huolehtii kokonaan polttoaineen luovutuksen kustannuksista.
- 36 Polttoaineen hallinnointia koskeva sopimus ei siis ole polttoaineen luovutuksia koskeva sopimus vaan pikemminkin sen ostamisen rahoitusta koskeva sopimus. Auto Lease ei osta polttoainetta myydäkseen sen sitten leasingajoneuvon vuokralleottajalle, vaan sen ostaa vuokralleottaja, joka vapaasti valitsee polttoaineen laadun, määrän ja ostohetken. Todellisuudessa Auto Lease toimii leasingajoneuvon vuokralleottajaan nähden luotonantajana.

- 37 Kaiken edellä todetun valossa ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että kuudennen arvonlisäverodirektiivin 5 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että leasingajoneuvon vuokralleantaja ei luovuta polttoainetta leasingajoneuvon vuokralleottajalle, kun kyse on sellaisesta tilanteesta, jossa vuokralleottaja täyttää leasingsopimuksen kohteena olevan leasingajoneuvon polttoainesäiliön huoltoasemalla, vaikka tämä polttoainesäiliön täyttäminen tapahtuu vuokralleantajan nimissä ja lukuun.
- 38 Näin ollen Bundesfinanzhofin ennakkoratkaisupyynnöstä esiin nousseeseen toiseen kysymykseen ei ole aiheellista vastata (ks. tämän tuomion 24 kohta).

Oikeudenkäyntikulut

- 39 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Saksan hallitukselle ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Bundesfinanzhofin 22.2.2001 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

Jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY 5 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että leasingajoneuvon vuokralleantaja ei luovuta polttoainetta leasingajoneuvon vuokralleottajalle, kun kyse on sellaisesta tilanteesta, jossa vuokralleottaja täyttää leasingsopimuksen kohteena olevan leasingajoneuvon polttoainesäiliön huoltoasemalla, vaikka tämä polttoainesäiliön täyttäminen tapahtuu vuokralleantajan nimissä ja lukuun.

Wathelet

Timmermans

Jann

von Bahr

Rosas

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä helmikuuta 2003.

R. Grass

M. Wathelet

kirjaaja

viidennen jaoston puheenjohtaja